

Dosarul nr.3ra-1161/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – V. Dodon

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău –A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc

ÎNCHEIERE

23 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de către Ministerul Afacerilor Interne și Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Gheorghe Stroescu împotriva Ministerului Afacerilor Interne, persoană terță Casa Națională de Asigurări Sociale cu privire la recalcularea vechimii în muncă,

împotriva deciziei din data de 07 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău prin care s-au respins apelurile declarate de către Ministerul Afacerilor Interne și Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din data de 12 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

constată:

La 29 martie 2019 Gheorghe Stroescu a depus cerere de chemare în judecată, în procedura contenciosului administrativ, împotriva Ministerului Afacerilor Interne, persoană terță Casa Națională de Asigurări Sociale, prin care a solicitat anularea răspunsului nr. 44/10-S285/19 din data de 07 martie 2019 și obligarea de a-i recalcula vechimea în muncă cu avantaje cu calcularea două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu pentru activitatea desfășurată în cadrul izolatorului de detenție provizorie în perioadele de la 04 februarie 2000 până la 09 februarie 2004 și de la 02 noiembrie 2005 până la 14 iulie 2006.

În motivarea acțiunii Gheorghe Stroescu a indicat că a activat în cadrul organelor de poliție în perioada de la 15 martie 1993 până la 30 martie 2011, iar în temeiul ordinului nr. 106ef din 25 martie 2011 serviciul în poliție a fost încetat cu dreptul de a primi pensie pe linia Ministerului Afacerilor Interne.

Conform certificatului nr. 40 eliberat de Inspectoratul de Poliție Bălți la data de 25 ianuarie 2019, se constată că Gheorghe Stroescu a activat în cadrul izolatorului de detenție provizorie în perioadele de la 04 februarie 2000 până la 02 decembrie 2002 în calitate de polițist șofer al secției serviciului administrativ al CPM Bălți al IPJ Bălți; de la 02 decembrie 2002 până la 08 iulie 2003 în calitate de polițist șofer al izolatorului de detenție provizorie al secției Instituției Speciale a CPM Bălți al IPJ Bălți; de la 08 iulie 2003 până la 09 februarie 2004 în calitate de polițist, polițist șofer al izolatorului de detenție provizorie al secției Instituției Speciale a CPM Bălți al IPJ

Bălți; de la 02 noiembrie 2005 până la 14 iulie 2006 în calitate de polițist, polițist șofer al izolatorului de detenție provizorie al secției Instituției Speciale a CPM Bălți al IPJ Bălți.

În opinia reclamantului, reieșind din activitatea desfășurată în cadrul izolatorului de detenție provizorie, care presupunea paza și escortarea persoanelor deținute, precum și celor condamnate, urmează să beneficieze de avantaje și anume calcularea unei luni de serviciu ca două luni vechime în muncă în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 și Legii nr. 1036 din 17 decembrie 1996, motiv din care la 31 ianuarie 2019 a expediat în adresa Ministerului Afacerilor Interne cerere, prin care a solicitat recalcularea vechimii în muncă.

Conform răspunsului nr. 44/10-S-285/19 din 07 martie 2019 Ministerul Afacerilor Interne a respins cererea de recalculare a vechimii în muncă, comunicând că lipsește temei legal pentru recalculare, precum și faptul că ține de competența Casei Naționale de Asigurări Sociale recalcularea vechimii în muncă.

Reclamantul a susținut că recalcularea vechimii în muncă ține de competența Ministerului Afacerilor Interne, care urma să efectueze acest recalcul la data încetării raportului de serviciu. Articolul 33, alin. (2) din Legea nr. 1036 din 17 decembrie 1996 cu privire la sistemul penitenciar prevede că vechimea în muncă în vederea acordării pensiei colaboratorilor sistemului penitenciar se calculează cu următoarele înlesniri: o zi de serviciu în instituții penitenciare de tip închis, izolatoare de urmărire penală și în instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, precum și la lucrări în subteran, se consideră ca 2 zile de serviciu.

Astfel, penitenciarele de tip închis, izolatoarele de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie) și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihic sunt entitățile care cad sub incidența reglementărilor de la pct. 8 al Hotărârii Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994.

În asemenea circumstanțe, colaboratorii care efectuează serviciul de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoare de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie), în prezent au dreptul la calcularea vechimii în muncă cu avantaje, calculându-se 2 luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu în ordinea prevăzută de pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994.

Gheorghe Stroescu a menționat că, activând în funcțiile nominalizate, adică în cadrul unei instituții de tip penitenciar, nu au fost luate în considerare actele normative, ce apără drepturile la recalcularea eficientă a vechimii în muncă, ce a influențat și asupra pensiei achitate.

Prin hotărârea din data de 12 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a anulat răspunsul nr. 44/10-S285/19 din data de 07 martie 2019 și s-a obligat Ministerul Afacerilor Interne să-i recalculeze lui Gheorghe Stroescu vechimea în muncă cu avantaje cu calcularea a două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu pentru activitatea desfășurată în cadrul izolatorului de detenție provizorie în perioadele de la 04 februarie 2000 până la 02 decembrie 2002, de la 02 decembrie 2002 până la 08 iulie 2003, de la 08 iulie 2003 până la 09 februarie 2004 și de la 02 noiembrie 2005 până la 14 iulie 2006. (f.d. 63,68-72)

Ministerul Afacerilor Interne, în termen, la 18 decembrie 2019 a declarat apel nemotivat, iar la 12 februarie 2020 apel motivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 12 decembrie 2019, solicitând casarea hotărârii cu emiterea unei noi decizii privind respingerea acțiunii, ca neîntemeiate.

La 30 decembrie 2019, în termen, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat apel nemotivat, iar la 29 ianuarie 2020 apel motivat împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând casarea hotărârii cu emiterea unei noi decizii privind respingerea acțiunii, ca neîntemeiate.

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 07 octombrie 2020 a respins apelurile declarate de către Ministerul Afacerilor Interne și Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din data de 12 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani. (f.d. 117-118-134)

Instanțele de judecată în baza Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr.1544–XII din data de 23 iunie 1993, a pct.8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și sistemului penitenciar, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și a ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr.96 din 20 martie 2018 cu privire la recunoașterea unor înlesniri pentru stabilirea pensiei anumitor categorii de funcționari publici cu statut special și militari din cadrul Ministerului Afacerilor Interne au concluzionat că cererea de chemare în judecată este întemeiată, deoarece subdiviziunile în care a activat Gheorghe Stroescu sunt entități destinate pentru deținerea persoanelor, deci perioadele menționate urmează a fi luate în calculul vechimii în muncă cu înlesniri (avantaje) pentru stabilirea pensiei, cu acordarea a două luni vechime în muncă pentru o lună în serviciu.

De asemenea, au mai menționat că organul cu atribuții de stabilire și calculare a vechimii pentru perioada solicitată de către Gheorghe Stroescu de la 15 martie 1993 până la 30 martie 2011, era Ministerul Afacerilor Interne, care urma să-i stabilească și să-i calculeze vechimea, ținând cont de perioada de activitate în cadrul Izolatorului de Detenție Provizorie, cu includerea înlesnirilor (avantajelor).

La caz, s-a constatat că din vina organului cu atribuții de stabilire și calculare a pensiei, care la data de 30 martie 2011 era Ministerul Afacerilor Interne, lui Gheorghe Stroescu i-a fost stabilită o pensie în mărime mai mică decât cea obținută ca rezultat al recalculării vechimii în muncă, situație ce a generat achitarea unei pensii mai mici reclamantului începând cu 30 martie 2011. Deci Ministerul Afacerilor Interne neîntemeiat a refuzat recalcularea vechimii de muncă, punând la îndoială legalitatea modului în care a fost calculat stagiul de muncă a lui Gheorghe Stroescu.

Împotriva deciziei instanței de apel a depus recurs Ministerul Afacerilor Interne, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea cererii de chemare în judecată. (f.d. 142-147)

În motivarea recursului Ministerul Afacerilor Interne a indicat că instanța de apel nu a răspuns sigur și expres la toate obiecțiile formulate în procesul examinării cererii în instanța de fond ce ține de lipsa temeiului legal de demarare a acțiunilor de efectuare a recalculării vechimii în muncă.

Ministerul Afacerilor Interne a recapitulat circumstanțele de fapt și de drept invocare în cererea de apel, susținând că avantajele solicitate de către Gheorghe Stroescu nu au fost reglementate de către prevederile abrogate ale Legii 416- XII din 08 decembrie 1990 cu privire la poliție, care produceau efecte juridice până la

intrarea în vigoare a Legii nr. 320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului. În opinia autorității recurente nu există teme juridic de a recalcula lui Gheorghe Stroescu vechimea în muncă cu avantaje.

Cu recurs a contestat decizia instanței de apel și Casa Națională de Asigurări Sociale, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și adoptarea unei noi hotărâri. (f.d.156-159)

În motivarea recursului Casa Națională de Asigurări Sociale a indicat că instanța de apel și de fond au interpretat eronat normele de drept material aplicabile, nu au elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei.

În opinia Casei Naționale de Asigurări Sociale activitatea lui Gheorghe Stroescu în cadrul Izolatorului de detenție provizorie nu poate fi atribuită sau recunoscută ca vechime în muncă cu înlesniri.

La 22 decembrie 2020 Gheorghe Stroescu, reprezentat de avocatul Roman Ocerednîi, a depus referință, prin care a solicitat respingerea recursului prezentat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, menținerea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond.

În conformitate cu art. 245, alun. (1) din Codul administrativ recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată la 07 octombrie 2020.

Dispozitivul deciziei a fost notificat prin intermediul poștei electronice Ministerului Afacerilor Interne și Casei Naționale de Asigurări Sociale la 12 octombrie 2020 (f.d. 136)

Casa Națională de Asigurări Sociale, în termen, la 30 octombrie 2020 a depus recurs nemotivat. (f.d. 137)

La 06 noiembrie 2020, în termen, Ministerul Afacerilor Interne a depus recurs nemotivat. (f.d. 138)

Conform art. 245, alun. (2) din Codul administrativ motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia motivată a Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2020 a fost notificată Ministerului Afacerilor Interne și Casei Naționale de Asigurări Sociale, prin intermediul poștei electronice la data de 16 noiembrie 2020. (f.d. 141)

Ministerul Afacerilor Interne, în termen, la 23 noiembrie 2020 a depus la Curtea Supremă de Justiție recursul motivat, iar Casa Națională de Asigurări Sociale la 11 decembrie 2020. (f.d. 142-147,156-159)

Astfel, termenul de contestare stabilit la art. art. 245 din Codul administrativ a fost respectat de către ambele autorități recurente.

Examinând temeiurile invocate în recursuri în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție le consideră drept inadmisibile, din următoarele motive.

Prin prisma art.246, alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art.246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la

literele a)-f). Din analiza acestor prevederi rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Instanța de recurs menționează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245, alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererile de recurs depuse de către Ministerul Afacerilor Interne și Casa Națională de Asigurări Sociale este inadmisibilă.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursurile, înaintate de către Ministerul Afacerilor Interne și Casa Națională de Asigurări Sociale se declară inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh